

Naturverdier på Marienlyst i Oslo 2018

Stefan Olberg

BioFokus-notat 2018-49

BIO
FOKUS

Ekstrakt

BioFokus har på oppdrag fra Civitas kartlagt naturverdier på NRK sin eiendom på Marienlyst i Oslo. Syv naturtypelokaliteter innenfor eiendommen er avgrenset og kartlagt. Disse syv lokalitetene er kartlagt som naturtypen *store gamle trær* (4) eller *park* (3). To *parker* er vurdert som svært viktige (A-verdi), mens den siste *parken* er vurdert som viktig (B-verdi). Alle de fire *store gamle trær*-lokalitetene er vurdert som lokalt viktige (C-verdi). Tre av lokalitetene (én *park* og to *store gamle trær*) omfattes av den utvalgte naturtypen *hule eiker*. De andre naturtypelokalitetene inkluderer ask, spisslønn, alm og lind.

Nøkkelord

Marienlyst
Oslo
Naturverdier
Utvalgt naturtype
Hule eiker
Gamle trær
Parklandskap
Biologisk mangfold
Rødlistearter

Omslag

En ask og en eik står tett ved Kringkastingsbygget på Marienlyst. Foto: Stefan Olberg.

ISSN: 1893-2851

ISBN: 978-82-8209-684-3

BioFokus-notat 2018-49

Tittel

Naturverdier på Marienlyst i Oslo 2018

Forfatter

Stefan Olberg

Dato

5. november 2018

Antall sider

19 sider

Refereres som

Olberg, S. 2018. Naturverdier på Marienlyst i Oslo 2018. BioFokus-notat 2018-49. Stiftelsen BioFokus. Oslo.

Publiseringstype

Digitalt dokument (pdf). Som digitalt dokument inneholder dette notatet "levende" linker.

Oppdragsgiver

Civitas

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig. Andre BioFokus rapporter og notater kan lastes ned fra: <http://lager.biofokus.no/web/Litteratur.htm>

BioFokus: Gaustadalléen 21, 0349 OSLO

Telefon 22 95 85 98

E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

Bakgrunn

BioFokus har på oppdrag fra Civitas befart og kartlagt naturverdier innenfor eiendommen til NRK (gnr/bnr 46/107) på Marienlyst ved Nedre Blindern i Oslo kommune (fig. 1). Undersøkelsen er bestilt i forbindelse med en mulig fremtidig utbygging på deler av eiendommen. Undersøkelsesområdet er på ca. 85 daa og er dominert av to store og flere mindre bygninger. Ellers er det et par lite trafikkerte veier, flere parkeringsplasser og noen grøntarealer som varierer fra åpen gressplen til noe skjøttet tresatt mark med gamle edelløvtrær på eiendommen. Det forekommer også noen gamle trær som står på kunstmark innenfor eiendommen.

Metode

Undersøkelsen har omfattet kartlegging av:

- Områder spesielt viktige for bevaring av biologisk mangfold (viktige naturtyper) etter DN-håndbok 13 (Direktoratet for Naturforvaltning 2007).
- Utvalgte naturtyper iht. Naturmangfoldloven og Forskrift om utvalgte naturtyper ([Lovdata 2018](#)).

[Naturbase](#) og [Artskart](#) er gjennomgått for å samle eksisterende kunnskap om området. En forundersøkelse ble foretatt i januar 2017 ([Olberg 2017](#)), og rapporten fra foreliggende undersøkelse bygger på denne forundersøkelsen. En befaring ble foretatt 22. oktober 2018, som et supplement til undersøkelsene foretatt i 2017. Området vurderes å være godt kartlagt for forekomster av naturtyper.

Rapporten skal gi et godt innblikk i hvilke naturkvaliteter som finnes innenfor området. Konsekvensvurderinger inngår ikke som en del av oppdraget.

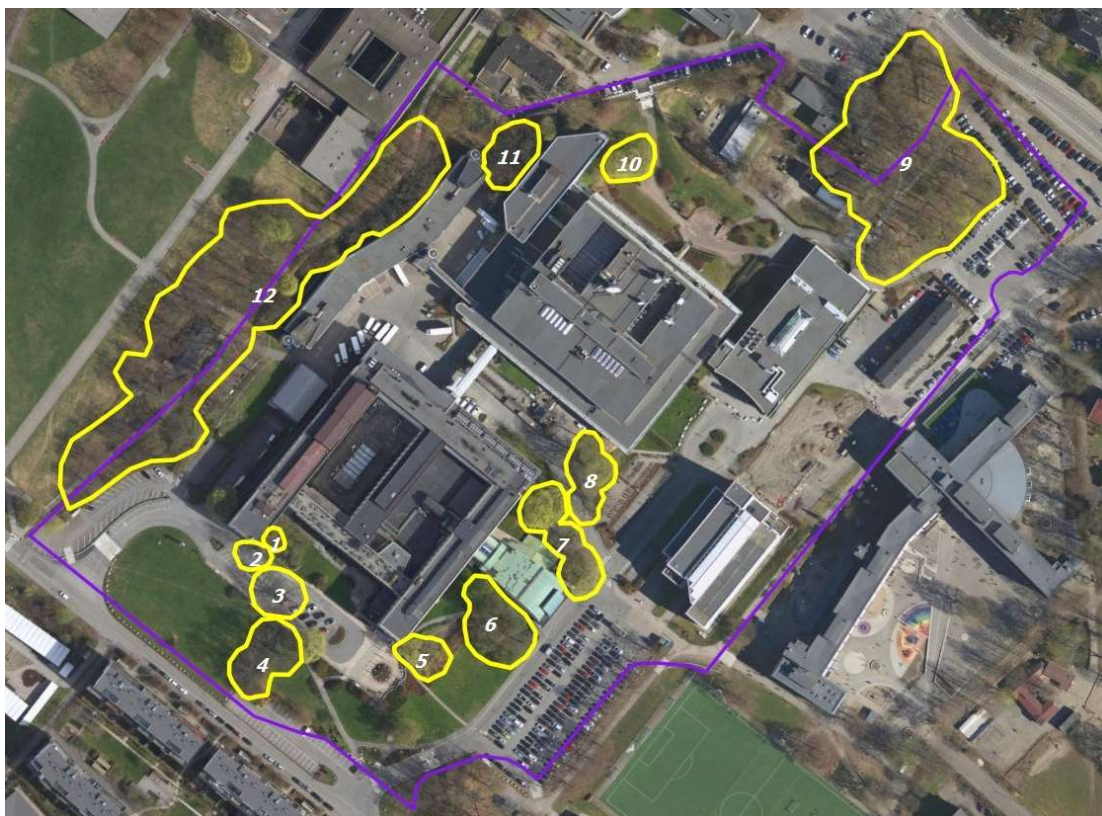
Figur 1: Kart over undersøkelsesområdet (stiplet gul linje) med eksisterende naturtypelokaliteter (gule figurer = C-verdi, grønne = B-verdi).

Områdebeskrivelse

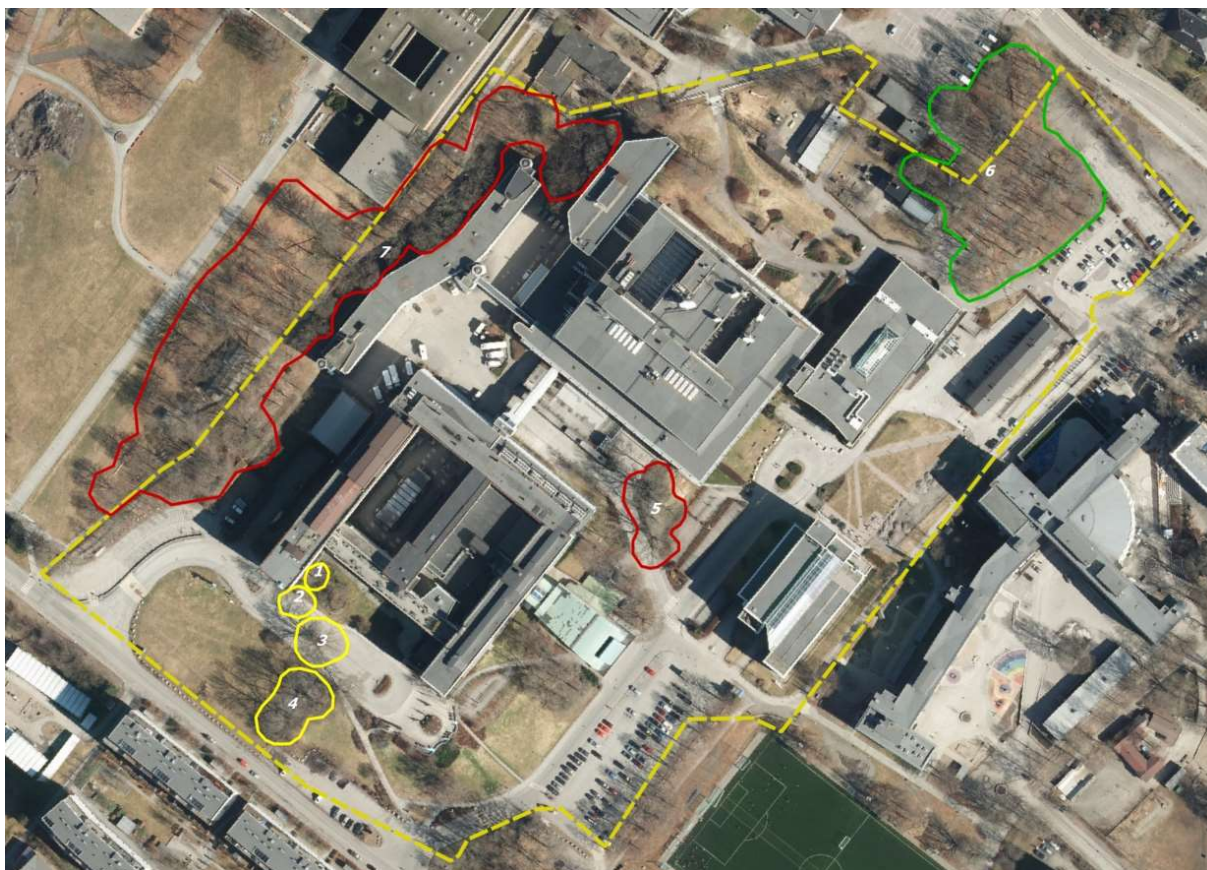
Denne delen av Oslo har tidligere blitt befart av personer fra BioFokus, og to lokalt viktige (C-verdi) naturtypelokaliteter ligger helt eller delvis innenfor eiendommen på Marienlyst (Halvor Blinderns plass (BN00088752) og Blindern - Kjemibygningen (BN00064031)) (fig. 1). Selve hoveddelen av eiendommen har derimot ikke blitt kartlagt tidligere, selv om eiendommen ligger innenfor det området som har vært oppgitt kartlagt for forekomster av den utvalgte naturtypen *hule eiker* ([Olberg & Blindheim 2012](#)).

Undersøkellesområdet er preget av forekomsten av mange gamle edelløvtrær. Noen av trærne står i mer eller mindre skjøttede restarealer av edelløvskog, med glidende overganger til parkarealer med gressplen rundt trærne. Noen få trær står på kunstmark; i små bed eller med asfalt/betong tett opptil stammen. Trærnes alder er det ikke forsøkt å finne ut av, men de fleste trærne er relativt gamle, og flere trær er opplagt verdifulle for det biologiske mangfoldet knyttet til gamle edelløvtrær i Oslo. Utover gamle trær er det ikke påvist noen arealer med naturverdier som tilsier en avgrensning som naturtypelokalitet.

I rapporten fra 2017 ([Olberg 2017](#)) ble 12 forekomster av gamle edelløvtrær avgrenset som potensielle naturtypelokaliteter (fig. 2). Utover disse 12 forekomstene finnes det enkelte halvgamle til gamle trær som på sikt kan bli verdifulle for det biologiske mangfoldet, men som i dag ikke er gamle nok, eller mangler strukturer som hulhet og dødved. Ved siste feltbefaring 22. oktober 2018 ble de 12 områdene vurdert mer inngående, og da ble lokalitet 11 og 12 slått sammen, mens lokalitet 5, 6, 7 og 10 ikke nådde opp til naturtypenivå (fig. 3). De syv gjenværende lokalitetene er kort beskrevet nedenfor, samt at det er gitt en vurdering av deres naturverdi etter DN-håndbok 13 og senere faktaark (Direktoratet for Naturforvaltning 2007). En fullstendig beskrivelse av alle de syv naturtypelokalitetene er gjengitt i vedlegg 1.

Figur 2: Undersøkellesområdet (lilla) med avgrensninger av verdifulle forekomster av gamle trær (gult) foretatt i 2017.

Figur 3: Undersøkellesområdet (striplet gul) med inntegnede naturtypelokaliteter (gul = C-verdi, grønn = B-verdi) og rød = A-verdi).

Figur 4: Lokalitet 1 (eik - bakerst) og lokalitet 2 (ask - fremst) tett ved Kringkastingsbygget. Foto: Stefan Olberg.

Lokalitetene 1-4, beskrevet nedenfor, ligger innenfor det utearealet som nylig er fredet for å bevare «arkitektur-, kultur-, og kringkastingshistoriske verdier» ved Marienlyst (ref). I praksis vil det si at disse lokalitetene ikke vil bli negativt påvirket ved en eventuell fremtidig utbygging i området.

1. En eik med en stammeomkrets på 198 cm i brysthøyde står tett ved Kringkastingshuset (fig. 4). Treet er ikke synlig hult, men kartlegges som den utvalgte naturtypen *hule eiker* ettersom stammeomkretsen bare er 2 cm fra kravet for å omfattes av forskrift om utvalgt naturtype *hule eiker* ([Lovdata 2018](#)). Basert på gamle flyfoto ansees treet å være omkring 80 år gammelt.
2. En ask med en stammeomkrets på 270 cm i brysthøyde står tett ved Kringkastingshuset (fig. 4). Treet har ingen ytre tegn på hulhet, mangler døde grener og verdisettes derfor som en lokalt viktig naturtypelokalitet (C-verdi). Treet er anslagsvis rundt 80 år gammelt.
3. En 3-stammet, gammel eik står i et lite «bed» på parkeringsplassen foran Kringkastingshuset (fig. 5). De tre stammene har en brysthøydeomkrets på 210, 195 og 180 cm, og treet omfattes derfor av forskrift om utvalgt naturtype *hule eiker*. Treet mangler tegn på hulhet, har ingen døde grener av litt størrelse og har slett bark, og verdisettes derfor som en lokalt viktig naturtypelokalitet (C-verdi). Treet er anslagsvis rundt 80 år gammelt.
4. To eldre asketrær med stammeomkrets på litt over 200 cm står mellom liten kolle og plenareal sammen med to noe mindre asketrær og en eik med stammediameter på ca. 50 cm (fig. 6). Trærne kartlegges som én naturtypelokalitet og verdivurderes som lokalt viktig (C-verdi) grunnet manglende/dårlig utviklede elementer for det biologiske mangfoldet.
5. Liten gresskledd kolle med tre eldre asketrær og tre spisslønn, beliggende nordøst for Kringkastingshuset (fig. 7 og 8). Kollen ligger rett utenfor det fredete utearealet. Det største asketreet er hult, med en åpning på 15 x 20 cm beliggende ca. 2 m opp på stammen. Stammen har en omkrets på 400 cm på det smaleste under brysthøyde, og er det klart største og antatt eldste treet innenfor undersøkelsesområdet. Treet har også noen dødvedpartier på stammen, men er i likhet med de fleste andre trærne i området en god del beskåret og har få døde grener. Det nest største asketreet har en stammeomkrets på ca. 250 cm, og har en stor stammeskade ved basis. Det er sannsynlig at også dette treet har en hulldannelse, uten at noen hullåpninger ble observert. Kollen vurderes under noe tvil som en svært viktig (A-verdi) naturtypelokalitet, der de to hule asketrærne er årsaken til at lokaliteten vurderes som så verdifull. I figur 14 er den mest verdifulle delen av lokalitet 5 skravert – som inkluderer omfanget av de to hule asketrærne.
6. Helt nord i området er det en rest av edelløvskog som er en god del påvirket, blant annet ved at busksjiktet holdes nede og at trær i kantarealene beskjæres (fig. 9). Området inkluderer også mer parkifiserte trær stående på plenareal. Trærne har en varierende alder, med forekomst av flere relativt gamle trær, og også enkelte hule trær – særlig av spisslønn. Ellers forekommer noe alm og ask. Området ble kun overfladisk undersøkt og er ikke godt kartlagt. Deler av lokaliteten er tidligere kartlagt som en naturtypelokalitet (Halvor Blinderns plass (BN00088752)) og vurdert som lokalt viktig (C-verdi) ([Miljødirektoratet 2018](#)). Naturtypelokaliteten utvides til å gjelde hele det tresatte arealet og verdivurderes som viktig (B-verdi) grunnet det store antallet gamle trær, forekomst av flere hule spisslønn (med potensial for den sterkt truede arten skumkjuke) og noe dødvedkvaliteter. Omkring halvparten av lokaliteten ligger innenfor undersøkelsesområdet. Ingen eiketrær som oppfyller kravene til utvalgt naturtype *hule eiker* står innenfor undersøkelsesområdet.
7. Området inkluderer et areal med gamle trær stående på kunstmark, på plen, på næringsrik eng og i restareal av sterkt påvirket og skjøttet skog. Omkring halvparten av

arealet med gamle trær ligger utenfor eiendommen til NRK, og det ble lagt vekt på å undersøke trær som står innenfor undersøkelsesområdet i dette prosjektet. Anslagsvis 20-25 eiketrær og 35-50 andre edelløvtrær (ask, alm, spisslønn og lind) forekommer innenfor lokaliteten (fig. 10-13). I underkant av 10 av eiketrærne oppfyller kravet til utvalgt naturtype *hule eiker* (antallet er noe usikkert). De hule eikene står spredt fordelt i lokaliteten, men de fleste er plassert i nordre halvdel. To av eikene i området er synlig hule, der en gammel hul eik med en stor stammeskade stående nær kjemibygningen er vurdert som spesielt verdifull. Hele området (slik som tegnet inn i fig. 3) avgrenses som én naturtypelokalitet, og er kartlagt som en *park* i mosaikk med *store gamle trær*. Lokaliteten vurderes under noe tvil som svært viktig (A-verdi). Den sårbare arten korallkjuke, som lever på røtter av gamle eiketrær, skal være påvist her i 1975 ([Artsdatabanken 2018](#)), ellers er ingen rødlistearter utenom ask og alm (begge sårbare) påvist. Deler av lokaliteten ble for nesten 15 år siden kartlagt som en rik edelløvskog og gitt en lokal verdi (C-verdi) (Blindern - Kjemibygningen (BN00064031)) ([Naturbase](#)). Denne delen er i likhet med resten av området såpass preget av menneskelig påvirkning at «parklandskap» er en mer passende betegnelse. Det er stor variasjon i naturverdi innenfor naturtypelokaliteten, og det eikedominerte arealet utenfor undersøkelsesområdet i vest (fra og med barnehagen og nordøstover), samt den nordre halvdel av lokaliteten, er de mest verdifulle arealene for det biologiske mangfoldet. Denne spesielt viktige delen av naturtypelokaliteten er skravert i figur 14.

Isolert sett er de fleste trærne som står innenfor undersøkelsesområdet i lokalitet 7 ikke spesielt verdifulle, og kun noen få av trærne ville ha oppnådd en lokal verdi (C-verdi) om de ble kartlagt hver for seg. Trærne er generelt mye beskåret med få/ingen døde grener, manglende dødvedpartier og hulheter i stammene, samt at de har dårlig utviklet sprekkebark. Enkelte unntak finnes, hvorav de to fysiske hule eikene henholdsvis ville ha oppnådd en svak B-verdi og en sterk B/svak A-verdi om de ble kartlagt hver for seg.

Enkelte yngre trær finnes også, samt at hassel og en del fremmede busker er registrert – deriblant syrin og snøbær.

Figur 5. Lokaltet 3 med en tre-stammet eik på parkering. Foto: Stefan Olberg.

Figur 6. Lokaltet 4 med fire asketrær og en middels gammel eik. Foto: Stefan Olberg.

Figur 7. Lokaltet 5 med området eldste og groveste tre i forgrunnen. Foto: Stefan Olberg.

Figur 8. Lokaltet 5 består av tre gamle asketrær og tre middels gamle spisslønn stående på en liten kulle. Foto: Stefan Olberg.

Figur 9. Østre del av lokalitet 6, med flere gamle og halvgamle edelløvtrær. Foto: Stefan Olberg.

Figur 10. Nordre del av lokalitet 7 inkluderer bl.a. to eiketrær som omfattes av forskrift om utvalgt naturtype hule eiker. Foto: Stefan Olberg.

Figur 11. Midtre del av lokalitet 7, sett sørvestover langs bygning. Foto: Stefan Olberg.

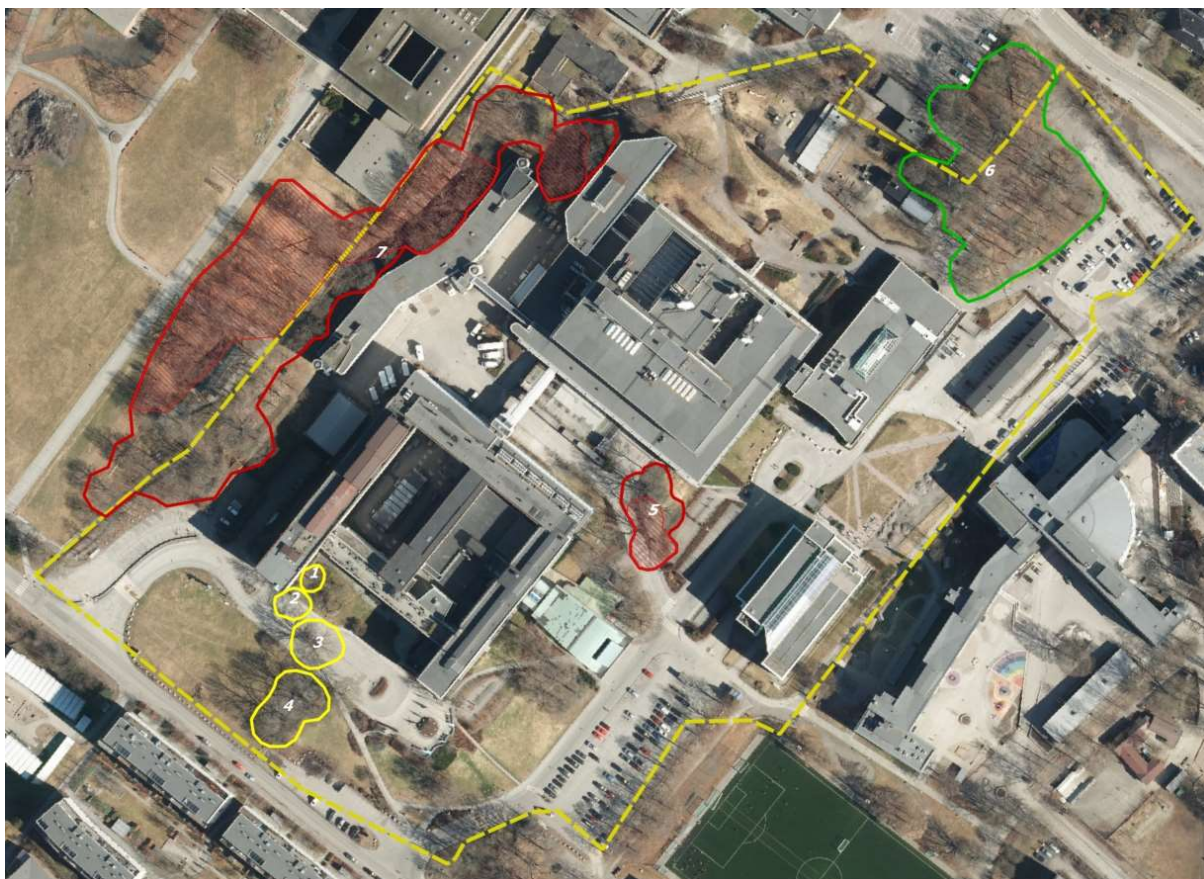
Figur 12. Nordøstre del av lokalitet 7 (venstre), og det mest verdifulle eiketreet i lokalitet 7 (høyre). Eiketreet står nær kjemibygning, men ligger innenfor undersøkelsesområdet. Foto: Stefan Olberg.

Figur 13. Deler av lokalitet 7 (mellom bebyggelse og gjerdet mot gangvei). Foto: Stefan Olberg.

Hensyn ved en eventuell utbygging

De gamle trærne på Marienlyst kan være sårbare for miljøendringer. Store og raske endringer i tilgangen på vann og lys vil kunne få store negative følger for trærne. Ved en eventuell utbygging anbefales det at retningslinjene i brosjyren «arbeid nær trær» ([Oslo kommune 2012](#)) følges når det planlegges tiltak tett ved eller innenfor noen av de avgrensede naturtypelokalitetene. Gravearbeider under trekronene og til en viss grad også utenfor trekronene (innenfor rotsonen) kan kutte livsviktige røtter. Kjøring med tunge anleggsmaskiner i trærnes rotzone på løst dekke vil kunne skade røttene. Gravearbeider, selv et godt stykke unna trærne, kan endre vanntilgangen, og dermed føre til at trærne tørker ut. Ved oppføring av nye bygg må eventuelle endringer i tilgangen på vann og sol for trærne vurderes. Det bør også tenkes igjennom hvordan gjenværende trær/naturtypelokaliteter kan ivaretas på en god måte i overskuelig fremtid, selv ved økt bruk av grøntarealene og ved et eventuelt press fra beboere om fjerning av trær som følge av potensielt høyere grad av sikkerhet ved opphold under/ved trærne og potensielle ønsker om mer utsikt og sol for beboerne. Det bør plantes nye stedegne edelløvtrær (fortrinnsvis eik) innenfor området for å sikre rekrutteringen av gamle (eike)trær i området.

Figur 14. Flyfoto med undersøkelsesområdet (stiplet gul) og inntegnede naturtypelokaliteter (gul = C-verdi, grønn = B-verdi og rød = A-verdi), med skraverte felt som angir de viktigste arealene i de to A-lokalitetene.

Konklusjon

Den undersøkte eiendommen innehar flere gode forekomster av gamle edelløvtrær som har en verdi for det biologiske mangfoldet. Det anbefales at det i så stor grad som mulig tas hensyn til disse naturverdiene ved en eventuell fremtidig utnyttelse av området. Totalt er syv naturtyper beliggende helt eller delvis innenfor undersøkelsesområdet kartlagt og beskrevet. Alle består av naturtypen *store gamle trær* eller *parker* og de enkelte lokalitetene innehar ett eller flere gamle trær av eik, ask og spisslønn, eller ansamlinger av gamle og eldre trær med bl.a. innslag av alm og lind. To av lokalitetene er vurdert som svært viktige (A-verdi), én som viktig (B-verdi) og de fire siste som lokalt viktige (C-verdi). To av de lokalt viktige og den ene svært viktige lokaliteten innehar den utvalgte naturtypen *hule eiker*. I tillegg til de syv naturtypelokalitetene finnes det også noen andre små ansamlinger av edelløvtrær som i fremtiden vil kunne bli viktige for det biologiske mangfoldet.

Referanser

- Artsdatabanken 2018. Artskart. <http://artskart.artsdatabanken.no/>
- Direktoratet for Naturforvaltning 2007. Kartlegging av naturtyper – Verdisetting biologisk mangfold, rev. utg. DN-håndbok 13.
- Henriksen, S. & Hilmo, O. 2015. Norsk rødliste for arter 2015. Artsdatabanken, Norge.
- Lovdata 2018. Forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-05-13-512>

Miljødirektoratet 2018. Naturbase.

<http://geocortex.dirnat.no/silverlightviewer/?Viewer=Naturbase>

Olberg, S. 2017. Naturverdier på Marienlyst. BioFokus-notat 2017-4. Stiftelsen BioFokus. Oslo. <http://lager.biofokus.no/biofokus-notat/biofokusnotat2017-4.pdf>

Olberg, S. & Blindheim, T. 2012. Eik- og kalklindeskogskartlegging i Oslo kommune 2011. BioFokus-notat 2012-2. Stiftelsen BioFokus. Oslo. <http://lager.biofokus.no/biofokus-notat/biofokusnotat2012-2.pdf>

Oslo kommune 2012. Arbeid nær trær – veiledning og krav for rigg- og anleggsarbeid.

<https://www.oslo.kommune.no/getfile.php/1327286/Innhold/Plan%2C%20bygg%20og%20eiendom/Byggesaksveiledere%2C%20normer%20og%20skjemaer/Veiledning%20for%20arbeid%20n%C3%A6r%20tr%C3%A6r%20og%20krav%20for%20rigg-%20og%20anleggsarbeid.pdf>

Vedlegg 1

Nedenfor følger en fullstendig beskrivelse av de syv naturtypelokalitetene som er kartlagt på prosjektet og som ligger helt eller delvis innenfor eiendommen på Marienlyst.

528 Blindern - Kjemibygningen

Erstatningsbiotoper på tresatt mark – Park Verdi: A

Innledning: Området ble kartlagt av Klaus Høiland og er opprettet som naturtypelokalitet av Terje Blindheim den 20.11.2000. En supplerings ble gjort av KIS 11.06.2015. En revidering med nytt feltarbeid ble foretatt oktober 2018 av Stefan Olberg, BioFokus i forbindelse med en eventuell utbygging av NRK sin eiendom på Marienlyst. Avgrensning og verdi er endret i 2018 som følge av nytt feltarbeid.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger mellom kjemibygningen på Nedre Blindern og NRK sine lokaler på Marienlyst i Oslo, og omfatter et større tresatt areal.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Området inkluderer et areal med gamle trær stående på kunstmark, på plen, på næringsrik eng og i restareal av sterkt påvirket og skjøttet skog. Anslagsvis 20-25 eiketrær og 30-40 andre edelløvtrær (ask, alm, spisslønn og lind) forekommer innenfor lokaliteten. I underkant av 10 av eiketrærne oppfyller kravet til utvalgt naturtype hule eiker (antallet er noe usikkert). De hule eikene står spredt fordelt i lokaliteten, men de fleste er plassert i nordre halvdel. To av eikene i området er synlig hule, deriblant en liten eik nær bebyggelsen på Marienlyst og en gammel eik stående nær kjemibygningen. Eikene har en stammeomkrets på opp mot 265 cm, og kun det største treet har store dødvedpartier på stammen (det hule eiketreet ved kjemibygningen). De andre eiketrærne har ingen ytre tegn på hulheter og har svært få eller ingen døde grener i kronen. Barken på stammene er som oftest noe slett til begynnende grov (< 3 cm dype sprekker). De andre trærne (utenom eik) er generelt mye beskåret med få/ingen døde grener, manglende dødvedpartier og hulheter i stammene, samt at de ikke spesielt gamle (få trær opp mot og litt over 200 cm i diameter). Et par enkelttrær av alm og spisslønn var ved befaringen synlig hule. Hele lokaliteten er ikke undersøkt i detalj, og fokus i 2018 var på den delen av lokaliteten som ligger innenfor eiendommen på Marienlyst. Innenfor den tidligere avgrensede naturtypen (i nordøst) er det en knaus som utgjøres av en gang av en syenittlignende bergart, og i skråningen ned mot gangveien er det dyp brunjord med rik undervegetasjon, der blant annet skogbingel og hassel er registrert. Denne delen ble tidligere vurdert som en skoglokalitet, men er nå såpass mye påvirket at den kan inngå som en del av parkbiotopen.

Artsmangfold: Den sårbare sopparten korallkjuke er trolig funnet her (på eik) i 1975. I tillegg er det eldre trær av ask og alm her (begge vurdert som sårbare). Ellers er svovelkjuke og eikemusling observert på stubber av eik. Potensialet for forekomst av rødlistearter ansees som godt.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten skjøttes i stor grad som en park, der kraftig beskjæring av trekronene er vanlig og døde grener kuttes av trærne, samt at trær som ansees som farlige felles. Et par stammer og noen oppkuttete veddeler ligger på bakken innenfor en liten del av området.

Fremmede arter: En del fremmede buskarter er plantet ut innenfor lokaliteten, deriblant hagtorn og snøbær. Noen middels gamle platanlønn finnes i utkant av arealet.

Del av helhetlig landskap: Lokalitetens verdi må sees i sammenheng med andre forekomster av gamle edelløvtrær i Oslo sin byggesone.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes under noe tvil som svært viktig (A-verdi), dels grunnet forekomsten av flere eldre eik, hvorav to av trærne er synlig hule og at det eldste av disse har store dødvedpartier på stammen. Dels som følge av mange ulike edelløvtrær med relativt høy

alder. Et eldre funn av korallkjuke trekker også verdien opp. Negativt er det at trærne er nesten helt uten døde grener, at parken i stor grad ryddes for liggende død ved og at ingen særdeles store og gamle trær forekommer.

Skjøtsel og hensyn: De gamle trærne bør i så stor grad som mulig få utvikle seg i fred, og beskjerperinger bør kun foretas av sikkerhetsmessige årsaker. Grove grener og stammer som kuttes ned/faller ned bør få bli liggende innenfor lokaliteten. Eventuelt oppslag av platanlønn bør fjernes, likeså bør fremmede busker også vurderes fjernet. Oppslag av hassel må få stå i fred, og enkelte unge edelløvtrær bør fremelskes for å sikre rekrutteringen av gamle trær. Planting av ung eik bør vurderes.

.....

2325 Halvor Blinderns plass

Erstatningsbiotoper på tresatt mark – Park Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av Stefan Olberg i BioFokus 23. november 2011 i forbindelse med kartlegging av gamle trær i kommunen. Lokaliteten er oppsøkt av Olberg i januar 2017 og 22. oktober 2018 i forbindelse med mulig utbygging i nærområdet.

Avgrensning og verdi er endret i 2018 som følge av nytt feltarbeid.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Halvor Blinderns plass, øst for Blindern i Oslo.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten kartlegges som Erstatningsbiotoper på tresatt mark - Park (D1302), og består av en delvis skjøttet ansamling av gamle trær og noen mer enkeltstående gamle trær i kantarealer mot vei og parkeringsplass.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter er påvist, men arts mangfoldet ble ikke undersøkt i detalj. Potensialet for rødlistede arter vurderes som noe under middels.

Bruk tilstand og påvirkning: Noen spisslønn på opp mot 70 cm og ask opp mot 60 cm i diameter står i en noe gjengrodd park. Noen av lønnetrærne har en hulhet, ellers var det lite død ved på lokaliteten og ingen andre spesielle elementer ble påvist. En del yngre edelløvtrær og noe løvoppslag finnes også innenfor lokaliteten. De fleste trærne skjottes parkmessig, ved at grener beskjerpes, og døde grener og antatt risikable trær fjernes. Østre del er noe mindre preget av inngrep, men har også i snitt noe yngre trær.

Fremmede arter: Syrin, snøbær og enkelte andre fremmede hagebusker finnes innenfor lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokalitetens verdi må sees i sammenheng med andre forekomster av gamle edelløvtrær i Oslo sin byggesone.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi) grunnet forekomsten av flere hule lønnetrær og mange middels gamle til gamle edelløvtrær av særlig lønn og ask som står fint solbelyst plassert. Manglende forekomster av spesielle arter og elementer som død ved og grov sprekkebark, trekker verdien ned.

Skjøtsel og hensyn: Det er viktig at trærne beskjerpes skånsomt eller blir overlatt til fri utvikling, at hulheter ikke tettes igjen og at trærne ikke felles ved eventuelle råteskader. Styving må vurderes som alternativ til en eventuell felling. Nedfallen død ved bør få bli liggende. Syrin, snøbærbusker og andre fremmedarter bør vurderes fjernet.

.....

2812 Bjørnstjerne Bjørnsons pl. I

Store gamle trær – Eik Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Olberg i januar 2017 og 22. oktober 2018 i forbindelse med en mulig fremtidig utbygging på Marienlyst.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger tett ved Kringkastingsbygget på Marienlyst i Oslo, og består av et gammelt eiketre.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: En eik som tilfredsstillt kravene til den utvalgte naturtypen Hule eiker (U03) (jf. forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven) er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Eik (D1207).

Artsmangfold: Ingen spesielle arter er påvist og potensialet for rødlistearter og andre krevende arter knyttet til treet vurderes som lavt.

Bruk tilstand og påvirkning: En eik med stammeomkrets på 200 cm står på hellelagt plass tett ved bygning. Treet er sterkt beskåret og mangler døde grener. Stammen har ingen skader eller ytre tegn på hulldannelser. Stammen har lite påvekst av mose og lav, og barken er slett (< 1,5 cm dype sprekker). Treet står greit fristilt, men noe skyggefullt plassert.

Fremmede arter: Ingen påviste.

Del av helhetlig landskap: Lokalitetens verdi må sees i sammenheng med andre forekomster av gamle edelløvtrær i Oslo sin byggesone.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi) grunnet forekomsten av en ikke alt for gammel eik uten ytre tegn på hulhet, uten dødvedpartier/døde grener og med noe slett sprekkebark.

Skjøtsel og hensyn: Begrens beskjæringen av kronen til det nødvendigste. Treet står utsatt til tett ved bygning, og bør skjøttes slik at det kan stå lengst mulig.

.....

2816 Bjørnstjerne Bjørnsons pl. III

Store gamle trær – Eik Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Olberg i januar 2017 og 22. oktober 2018 i forbindelse med en mulig fremtidig utbygging på Marienlyst.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på parkeringsplassen foran Kringkastingsbygget på Marienlyst i Oslo, og består av et eiketre.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: En eik som tilfredsstillt kravene til den utvalgte naturtypen Hule eiker (U03) (jf. forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven) er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Eik (D1207).

Artsmangfold: Ingen spesielle arter er påvist og potensialet for rødlistearter og andre krevende arter knyttet til treet vurderes som lavt.

Bruk tilstand og påvirkning: En tre-stammet eik med omkrets på 210, 195 og 180 cm i brysthøyde står i et lite bed på parkeringsplass. Treet har ingen synlige tegn på hulhet og har ingen stameskader i nedre del. Treet er en del beskåret og kronen mangler døde grener. Stammene har noe mose og lite lav, og har noe slett sprekkebark (< 2 cm dype sprekker). Treet står fint eksponert plassert, men står svært utsatt til for skader.

Fremmede arter: Ingen påviste.

Del av helhetlig landskap: Lokalitetens verdi må sees i sammenheng med andre forekomster av gamle edelløvtrær i Oslo sin byggesone.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi) grunnet forekomsten av en eldre eik uten ytre tegn på hulhet, uten dødvedpartier/døde grener og med slett sprekkebark.

Skjøtsel og hensyn: Treet står utsatt til på parkeringsplass, og bør skjøttes slik at det kan stå lengst mulig.

.....

2817 Bjørnstjerne Bjørnsons pl. II

Store gamle trær – Ask Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Olberg i januar 2017 og 22. oktober 2018 i forbindelse med en mulig fremtidig utbygging på Marienlyst.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger tett ved Kringkastingsbygget på Marienlyst i Oslo, og består av et gammelt asketre.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: En ask er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Ask (D1209).

Artsmangfold: Ingen spesielle arter er påvist og potensialet for rødlistearter og andre krevende arter knyttet til treet vurderes som noe lavt.

Bruk tilstand og påvirkning: En ask med omkrets på 270 cm står mellom fortau og blomsterbed tett inntil en bygning. Treet har ingen synlig hullåpninger eller ytre tegn på hulldannelse. Treet beskjæres jevnlig og har ingen døde grener. En del mose dekker stammen, som begynner å få litt barkstruktur. Treet står fint eksponert plassert.

Fremmede arter: Ingen påviste.

Del av helhetlig landskap: Lokalitetens verdi må sees i sammenheng med andre forekomster av gamle edelløvtrær i Oslo sin byggesone.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi) grunnet forekomsten av en eldre ask uten ytre tegn på hulhet, uten dødvedpartier/døde grener og med noe slett sprekkebark.

Skjøtsel og hensyn: Begrens beskjæringen av kronen til det aller nødvendigste. Treet står utsatt til tett ved bygning og parkeringsplass, og bør skjøttes slik at det kan stå lengst mulig.

.....

2818 Shums gate 30

Store gamle trær – Ask Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Olberg i januar 2017 og 22. oktober 2018 i forbindelse med en mulig fremtidig utbygging på Marienlyst.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger mellom Kringkastingsbygget på Marienlyst og Shums gate i Oslo, og består av en liten kolle med noen gamle trær.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: En liten forhøyning med fire asketrær er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Ask (D1209).

Artsmangfold: Ingen spesielle arter er påvist og potensialet for rødlistearter og andre krevende arter knyttet til trærne vurderes som lavt.

Bruk tilstand og påvirkning: Tre gamle asketrær med stammeomkrets på opp mot 230 cm i brysthøyde. Trærne er en god del beskåret og har svært få/ingen døde grener. Stammene har ingen skader eller ytre tegn på hulldannelse. En yngre eik (ca. 50 cm i diameter) er inkludert i lokaliteten.

Fremmede arter: Ingen påviste.

Del av helhetlig landskap: Lokalitetens verdi må sees i sammenheng med andre forekomster av gamle edelløvtrær i Oslo sin byggesone.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi) grunnet forekomsten av et par eldre ask uten ytre tegn på hulhet, uten dødvedpartier/døde grener og med noe slett sprekkebark.

Skjøtsel og hensyn: De gamle trærne bør i så stor grad som mulig få utvikle seg i fred, og beskjæringer bør kun foretas av sikkerhetsmessige årsaker. Dødvedpartier og døde grener er leveområde for en lang rekke truede arter og bør i så liten grad som mulig fjernes fra trærne. Grove grener og stammer som kuttes ned/faller ned bør få bli liggende innenfor lokaliteten, eventuelt flyttes til egnet lokalitet i nærområdet.

.....

2819 Bjørnstjerne Bjørnsons pl. IV

Store gamle trær – Ask Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Olberg i januar 2017 og 22. oktober 2018 i forbindelse med en mulig fremtidig utbygging på Marienlyst.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nordøst for Kringkastingsbygget på Marienlyst i Oslo, og består av en liten kolle med noen gamle trær.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: En kolle med tre gamle asketrær og tre noe yngre spisslønn er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Ask (D1207). Det er i første rekke de to søndre asketrærne som har store naturverdier.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter er påvist, men potensialet for rødlistearter og andre krevende arter knyttet til trærne, og da særlig til de to hule asketrærne, vurderes som stort.

Bruk tilstand og påvirkning: Trærne har ingen døde grener og undersøkes/beskjæres jevnlig. Foruten trærne er kollen dekket av gressplen. Det søndre asketreet har en omkrets på 400 cm på det smaleste stedet under brysthøyde. Treet har en 15 x 20 cm stor hullåpning ca. 2 m over bakken. Treet har ingen grove dødvedpartier eller døde grener. Stammen har grov bark. Det midterste asketreet har en omkrets på ca. 250 cm. Ved basis har det en stor stammeskade og en antatt hulhet innenfor, og barken er relativt grov. Det siste asketreet er to-stammet og måler i underkant av 200 cm i omkrets, og har isolert sett antatt liten verdi for det biologiske mangfoldet pr i dag. Det samme gjelder for de tre spisslønnene på kollen.

Fremmede arter: Ingen påviste.

Del av helhetlig landskap: Lokalitetens verdi må sees i sammenheng med andre forekomster av gamle edelløvtrær i Oslo sin byggesone.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes under noe tvil som svært viktig (A-verdi) grunnet forekomsten av to gamle og hule asketrær som står eksponert plassert. Det ene treet har store dødvedpartier på stammen, og barken på begge trærne begynner å bli grov. Mangel på påviste rødlistearter trekker noe ned, men potensialet for slike arter ansees som stort for enkelte trelevende biller og som middels for andre insekter, sopp og lav.

Skjøtsel og hensyn: Kollen med trærne bør i så stor grad som mulig holdes åpen, slik tilfellet var i 2018. Dødvedpartier og døde grener er leveområde for en lang rekke truede arter og bør i så liten grad som mulig fjernes fra trærne. Ved nødvendige beskjæringer av grove grener og felling/toppkapping av trær bør de avkappede delene legges i et dødveddeponi, f.eks. i naturtypelokaliteten mellom Marienlyst og kjemibygget på Blindern.

.....

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir to digitale rapportserier som heter BioFokus-rapport og BioFokus notat,
<http://www.biofokus.no/Publikasjoner/publikasjoner.htm>